

16. Kiryk, A., Jahołkowski, P., Jedynek, P., Filipkowski R.K. (2007). W poszukiwaniu związku między neurogenezą dorosłych a uczeniem się. Skrypt pod red. Przewłocka, B., Pamięć: Od neuron do kliniki. XXIV Zimowa Szkoła Instytutu Farmakologii PAN, Kraków 2007.
17. Schmucker, D., and Chen, B. (2009). Dscam and DSCAM: complex genes in simple animals, complex animals yet simple genes. *Genes & Development* 23: 147–156.
18. Yamakawa, K., Huot, Y.K., Haendelt, M.A., Hubert, R., Chen, X.N., i wsp., (1998). DSCAM: a novel member of the immunoglobulin superfamily maps in a Down syndrome region and is involved in the development of the nervous system. *Hum Mol Genet.* 7:227–37.

Źródła internetowe:

19. [19] <https://pl.wikipedia.org>
20. [20] www.biotechnologia.pl

Katarzyna Stachowicz. Instytut Farmakologii, Polska Akademia Nauk, Kraków. E-mail: stachow@if-pan.krakow.pl

OBSERWACJA NIETYPOWO UBARWIONEGO SAMCA TRASZKI GRZEBIENIASTEJ *TRITURUS CRISTATUS*

Ubarwienie płazów warunkowane jest rozwojem i funkcjonowaniem kilku typów komórek barwnikowych, m.in. zawierających karotenoidy ksantoforów, melanoforów zawierających barwnik czarny, znaj-

dujących się pod melanoforami komórek zawierających barwnik biały, czy guanoforów zawierających srebrną guaninę. Procesy rozwojowe powodują występowanie tych komórek w odpowiednim układzie

Ryc. 1. Typowo ubarwiony samiec traszki grzebieniastej (fot. Bogusław Sępiół, 2012.05.04).

i liczebności warunkującej typowe zakresy barw i plamistości dla poszczególnych gatunków. Zakłócenia w ich rozwoju i funkcjonowaniu powodują u płą-

Ryc. 2. Boczna strona ciała samca traszki grzebieniastej o nietypowym ubarwieniu (fot. Maciej Bonk, 2017.03.25).

Ryc. 3. Brzuszna strona ciała samca traszki grzebieniastej o nietypowym ubarwieniu (fot. Maciej Bonk, 2017.03.25).

zów występowanie zjawiska albinizmu lub leucyzmu. W przypadku traszki grzebieniastej *Triturus cristatus* typowe ubarwienie jest ciemne, zwykle ciemnobrązowe, z prawie czarnymi kropkami na grzbietowej stronie ciała (Ryc. 1). Ubarwienie spodniej strony ciała jest kombinacją czarnych i żółtych (lub pomarańczowych) plam. Ponadto u samców w okresie godów na ogonie uwidacznia się perłowa smuga. Pomimo istnienia w populacjach traszki grzebieniastej pewnej zmienności, osobniki charakteryzujące się anomaliami w ubarwieniu spotyka się rzadko.

Niniejsza notatka opisuje stwierdzenie traszki grzebieniastej o nietypowym ubarwieniu. Złowiony 25 marca 2017 r. w miejscowości Ciecierze koło Chmielnika (woj. świętokrzyskie) dorosły samiec traszki grzebieniastej miał boki ciała w większości barwy żółtej i cielistej (Ryc. 2). Spód ciała wykazywał obecność cielistych plam (Ryc. 3), przy czym poza nimi występowały typowe dla gatunku czarne plamy. Smuga ogonowa pozbawiona była perłowego połysku. Osobnika tego można uznać za przykład

leucyzmu częściowego ze względu na występowanie typowych czarnych plam na brzuchu. Ponadto grzebień w przeważającej części był czarno-brązowy,

Ryc. 4. Nietypowo ubarwiony samiec traszki grzebieniastej w naturalnym środowisku (fot. Maciej Bonk, 2017.03.25).

z niewielkim udziałem pomarańczowych rozjaśnień. Czarny barwnik dominował też na głowie i pojawiał się na kończynach. Nie obserwowano deformacji ciała osobnika, które mogłyby wskazywać na szerszy zakres wad rozwojowych. Jasne ubarwienie sprawiało, że traszka ta była łatwa do wypatrzenia w zbiorniku (Ryc. 4). Pozostałe osobniki obserwowane w zbiorniku były ubarwione typowo.

Zjawiska leucyzmu i albinizmu u traszki grzebieniastej są rzadko notowane, stąd warto dokumentować tego typu przypadki.

Nietypowo ubarwione traszki grzebieniaste mogą być przyczyną fałszywych stwierdzeń salamandry plamistej *Salamandra salamandra*, poza jej znanym i dobrze udokumentowanym zasięgiem, gdyż osobom mało doświadczonym żółte plamy na ciele płaza ogoniastego mogą się kojarzyć właśnie z salamandrami.

Maciej Bonk
Instytut Ochrony Przyrody
Polskiej Akademii Nauk, Kraków
bonk.maciej@gmail.com,
Rafał Bobrek, Wadowice